

ISSN 1849-9775

Planika

GLASILO SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA TRIGLAV SPLIT
SPLIT, JUNIJ 2026, LETO XXXIV. ŠT. 229

PLANIKA

Glasilo slovenskega
kulturnega društva Triglav Spli

GLASILO FINANCIRA

- Savjet za nacionalne manjine vlade Republike Hrvatske
- Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

zanj Mag. Cveto Šušmelj

NASLOVNICA

Solkanski most
Foto: Ana Šušmelj

UREDNIKA

Ana Šušmelj

UREDNIŠKI ODBOR

Cveto Šušmelj
Nadežda Eterović
Natka Krnić
Dada Šantić

LEKTORICI IN PREVAJALKI

Ana Šušmelj
Ana Matusinović

PRIPRAVA IN TISK

Marin Krpetić
Impressum, Split

NATISKANO

350 izvodov

**Slovensko kulturno društvo
TRIGLAV SPLIT**

Šibenska 3, 21000 Split, Hrvaška
Tel.: 021 343 137, Fax: 021 321 434
Uradni mobilitel: 091 150 44 98

RAZPORED AKTIVNOSTI

Pon.: 19⁰⁰-21⁰⁰ Pevske vaje
Tor.: 16⁰⁰-20⁰⁰ Keramična delavnica
Sre.: 17³⁰-18³⁰ Klekljanje čipke
Čet.: 19⁰⁰-21⁰⁰ Pevske vaje
Pet.: 18⁰⁰-20⁰⁰ Dramsko lit. urice
Sob.: 16⁰⁰-20⁰⁰ Keramična delavnica

Uradne ure tajnice:

Vsak dan razen sobote, nedelje
in praznikov od 8⁰⁰-12⁰⁰ ure

Društveni prostori so odprti
vsak dan razen sobote, nedelje
in praznikov od 8⁰⁰-12⁰⁰ ure

VSEBINA

Uvodnik	3
Božična razstava keramične delavnice	4
Božična razmenjava čipk	5
20 let SKD Lipa Zadar	6
Občni zbor	8
Kaj imata kultura in žica skup	10
Ob prihajajočem prazniku	12
Spomladanska razmenjava čestitk.....	13
Keramična delavnica	14
V gosteh prijateljev	16
MEPZ Triglav v gosteh v gosteh pri ŽPZ Sanje Nova Gorica	16
57. revija Primorska poje u Kromberku	18
Primorska v srcu	19
Gorizia	20
XI. mednarodna razstava čipke v Ozlju	21
Globoko v Splitu	22
Dom je tam kjer je pesem	23
2. mednarodna razstava čipke Križevci	24
30 let pesmi, skupnosti in tradicije	26
Kdor poje, zlo ne misli	27
Slavnostna akademija ob 30 obletnici MePZ Triglav	28
Utrinki	32
Poezija	33
In memoriam	33
Verjeli ali ne	34
Križanka	35

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE NA HRVAŠKEM

Alagovićeva 30, 10000 Zagreb, Hrvaška, Tel: (+)3851 6311 000, Fax (+)3851 61 77 236

Elektronska pošta: vzg@gov.si

Spletni naslov: <http://zagreb.veleposlanistvo.si>

Uradne ure so od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.30.

Konzularni oddelek Veleposlaništva:

Tel: (+)3851 6311 014, Fax (+)3851 468 0387

Uradne ure so ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00.

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE v Splitu

Istarska 9, 21000 Split, Hrvaška, Tel./Fax: (+)385 21 389 224

Elektronska pošta: generalni.konzulat.rep.slovenije@st.t-com.hr

g. Branko Roglič, častni generalni konzul

Uradne ure konzulata so od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00.

UVODNIK

Čas neizprosno beži — zdi se, kot da smo se šele poslovili od starega leta in stopili v novo, pa smo že skoraj pri koncu prve polovice leta. Zima je počasi odšla v pozabo, pomlad je zadišala v vsem svojem sijaju, poletje pa že odločno trka na vrata. Prav zato je prišel čas za novo dvojno številko naše revije Planika.

Za nami so meseci, polni ustvarjalnosti, druženja in številnih dogodkov, ki so znova pokazali, kako živo, povezano in ustvarjalno je naše društvo. Pridni člani so s svojimi prispevki, vtisi in pogledi na pretekle dogodke napolnili strani te številke Planike ter jo spremenili v kroniko skupnosti in kulturnega ustvarjanja. Vabimo vas, da jo preberete — morda pa imate tudi vi zgodbo ali misel, ki bi jo želeli deliti z nami.

Od starega leta smo se poslovili s pesmijo ob čudovitih jelkah, okrašenih z unikatnimi izdelki naših keramičark. Slovenski kulturni praznik smo obeležili s pesmijo in Prešernovimi »Magistralami«, nato pa odprli razstavo slik iz žice našega umetnika Pera Milete. Mednarodni dan žena smo pričakali z rdečimi nageljni in lepimi željami, kmalu zatem pa smo se že pripravljali na revijo Primorska poje.

Kmalu po tem so nas obiskali naši dragi prijatelji, MePZ iz Globokega, katerih obisk nas je še posebej razveselil in ponovno potrdil, kako pomembna so prijateljstva in sodelovanja v našem delovanju.

Naše klekljarice so pridno ustvarjale ter svoje izdelke predstavljale na razstavah po Sloveniji in Hrvaški, medtem ko se zbor pospešeno pripravlja na veliko obletnico — 30 let delovanja in pesmi.

Pred nami je še nekaj dela, nato pa zaslužen poletni oddih. Z začetkom jeseni bomo znova nadaljevali z dejavnostmi, novimi srečanji in skupnim ustvarjanjem.

Vabimo vas, da se nam pridružite. Z veseljem sprejemamo nove člane zbora, klekljarice, keramičarje in vse, ki želijo del svojega časa nameniti druženju, ustvarjanju in ohranjanju kulture. Pridite, da skupaj bogatimo medsebojne odnose ter uživamo v pesmi, umetnosti, tradiciji in vsem, kar nas povezuje.

Ana Šušmelj

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

junija 2026 – 44. Festival idrijske čipke v Idriji, Slovenija

junija 2026 – 15. mednarodni festival čipke v Pagu

septembra 2026 – 30. mednarodni festival čipke v Lepoglavi

septembra 2026 – 3. mednarodni festival čipke v Gračanici, BiH

oktobra 2026 – Vseslovensko srečanje

decembra 2026 – Poslovitev od starega leta, koncert MePZ Triglav

BOŽIČNA RAZSTAVA KERAMIČNE DELAVNICE

V prazničnem decembru je keramična delavnica pripravila posebno božično razstavo, ki je letos nosila temo okrasov za jelko in pisanih krožnikov. Razstava je pritegnila obiskovalce, ki so uživali v toploti prazničnega vzdušja in občudovali unikatne ročno izdelane predmete.

Osrednji del razstave so predstavljali skrbno oblikovani keramični okraski za božično jelko. Bili so različnih oblik – od klasičnih krogel do zvezd, angelov in drugih prazničnih motivov. Vsak okrask je bil ročno poslikan in glaziran, kar mu je dalo edinstven značaj.

Posebno pozornost so pritegnili tudi pisani krožniki, ki so s svojimi barvami in vzorci v prostor vnesli živahnost in igrivost. Udeleženci delavnice so pri njihovem ustvarjanju uporabili različne tehnike poslikave, kar se je odražalo v bogati raznolikosti motivov – od geometrijskih vzorcev do navdihov iz narave in prazničnih simbolov.

Razstava ni bila le priložnost za predstavitev izdelkov, temveč tudi za druženje in izmenjavo idej. Obiskovalci so lahko spoznali ustvarjalni proces in se navdihnili za lastno ustvarjanje.

Dogodek je potekal v prijetnem in sproščenem vzdušju, ki ga je dopolnjevala praznična glasba.

Božična razstava keramične delavnice je tako znova dokazala, da ročno delo in ustvarjalnost ohranjata posebno vrednost, še posebej v prazničnem času.

Tekst in slike: Natalija Novak

BOŽIČNA RAZMENJAVA ČIPK

Božična razmenjava čipk traje že nekaj let, ni se pretrgala niti med časom izolacije zaradi infekcije s korona virusom. Pošta je funkcionirala in čestitke s čipko so potovale na naslove po vsem svetu. Tako je bilo tudi za božič 2025.

Čeprav zelo rada delam čipke, še prav posebno tiste z božičnimi in velikonočnimi motivi, je časa vedno premalo. Zato se omejim na razmenjavo le z dvema klekljaticama. Letos sta bili to Amy Gibbons iz Pittsburgha in Holly Lacusky iz Ohija, obe iz ZDA. Jaz sem njuni čudoviti čestitki dobila pred božičem, one pa naj bi moji dobile pred veliko nočjo. Zgodilo se je, da sta mi se vrnili s pojasnilom, da je v ZDA prepovedano sprejemati take pošiljke. Kako neumno in brez veze, toda tudi v naši pošti so mi rekli, da imajo ogromno število vračanja pošiljk namenjenih v ZDA, odkar je na oblasti nova admir-

nistracija. Bedasto da bolj bedasto sploh ne more biti. Bilo mi je zelo žal, tako da sem preko prijateljice čipkarice iz Bridlingtona v Angliji ponovno poslala čestitki v ZDA. Važno je, da sta prispeli in da sta novi prijateljici čipkarici le dobili moja darila.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

DVAJSET LET SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA LIPA ZADAR

Petnajstega decembra 2025 je v prijetnem ambijentu restavracije Galija Borik v Zadru zažarela posebna toplota.

Slovenci, ki živijo v Zadru, njihovi prijatelji in podporniki so se zbrali ob slavnostnem dogodku: 20-letnici delovanja Slovenskega kulturnega društva Lipa Zadar. Večer ni bil le praznovanje obletnice, temveč naklon vztrajnosti, kulturi in jeziku, ki že dve desetletji povezujejo ljudi onkraj meja domovine. Dvajset let je obdobje polno zgodb, izzivov in nepozabnih trenutkov. Društvo, ki je zraslo iz iskrene želje po ohranjanju slovenske identitete, je med tem časom postalo pomembno središče kulturnega življenja Slovencev v Zadru.

Ob tej priložnosti je bila predstavljena znanstvena monografija, obsežno delo na 250 straneh, ki sta ga pripravili dr. Barbara Riman in dr. Kristina Riman. V njej je analitično in dokumentirano pri-

kazan nastanek, razvoj ter bogata kulturna dejavnost društva skozi dve desetletji. Avtorici je s ponosom predstavila predsednica in ustanoviteljica društva gospa Darja Jusup. Spomnila je na začetke, ko je bilo treba veliko poguma in predanosti, da je ideja o slovenskem kulturnem društvu v Zadru zaživela. Monografija je nastala v okviru dela Inštituta za narodnostna vprašanja, kar ji daje dodatno znanstveno težo in potrjuje pomen delovanja društva v širšem prostoru. Posebna pozornost v monografiji je namenjena kulturnim in umetniškim projektom, ki so zaznamovali delovanje društva: likovnim kolonijam, izdaji pesniških zbirk Andreje Malta in Marije Ivoš, organizaciji Prešernovih dni ter obeleževanju Dneva kulturne raznolikosti. Društvo redno zaznamuje Dan žena in Dan človekovih pravic, s čimer jasno izkazuje svojo zaveznanost univerzalnim vrednotam spoštovanja, enakosti in dostojanstva. Prav na ta večer je društvo simbolično obeležilo Dan človekovih pravic

– kot opomin, da je pravica do jezika, kulture in identitete temeljna človekova pravica.

O pomenu monografije je spregovorila tudi Kristina Kliner, konzulka s slovenskega veleposlaništva v Zagrebu, ki je poudarila, da takšna dela niso le kronika preteklosti, temveč most med generacijami.

Velik ponos društva ostaja dopolnilni pouk slovenskega jezika, ki ga vodi učiteljica Tanja Bajlo. Zanimanje zanj iz leta v leto raste. Kot poudarja dr. Barbara Riman, je jezik temeljni nosilec identitete in kulturne obstojnosti - brez jezika ni spomina, brez spomina ni skupnosti. Prav skozi pouk se mlajše generacije učijo ne le besed, temveč pripadnosti.

Za prijetno raspoloženje sta poskrbela Ivan Harej in Zdenka Kallan Verbanec iz Slovenskog doma Bazovica, ki sta z glazbo povezala srca navzočnih.

Pesem, smeh in iskreni pogovori so napolnili prostor s toploto, kakršno lahko ustvari le skupnost, ki diha kot eno. V takšnem vzdušju veselja in prijateljstva je čas dobesedno poletel. Trenutek, ko je bilo treba kreniti na pot proti Splitu, je prišel prehitro. A nihče ni odhajal praznih rok - vsak je s seboj odnesel občutek pripadnosti, ponosa in hvaležnosti.

Dvajset let Slovenskega kulturnega društva Lipa Zadar ni le številka. Je zgodba o ljudeh, ki so verjeli v pomen kulture, jezika in skupnosti. Je dokaz, da lahko korenine, četudi zasajene daleč od matične domovine, cvetijo z enako močjo. In prav ta večer je pokazal, da bo lipa v Zadru še dolgo pogajala nove liste in zelenela.

Ana Šušmelj

OBČNI ZBOR

Občni zbor Slovenskega kulturnega društva „Triglav« Split je bil 25.02.2026 ob 18,00 uri v prostorih društva, Split, Šibenska 3. Potrjen je kvorum aktivnih članov, tako da se je lahko pravomočno odločalo.

Za današnji občni zbor je predlagan ter enoglasno sprejet dnevni red:

1. Sprejem Poslovnika za delo občnega zbora
2. Sprejem zaključnega računa za 2025 in poročila o delu
3. Sprejem finančnega načrta dohodkov in odhodkov za 2026 in načrt dela
4. Poročilo Nadzornega odbora
5. Razno

V delovno predsedstvo so izbrani: Cveto Šušmelj, predsednik, članici Nadežda Eterović in Ana Matusinović, ter zapisničarka Marina Ivčević. Za overovitelja zapisnika sta enoglasno izabrana Željko Krnić in Vanda Petrović.

Finančno poročilo o poslovanju društva za 2025 je podal predsednik društva Cveto Šušmelj. Iz poročila je vidno, da je v letu 2025 realiziran dohodek v višini 87.789,92 € in sicer od Sveta za nacionalne manjšine RH, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS, Mesta Splita in Splitsko-dalmatinske županije. Poudarjeno je, da se je dobro gospodarilo s premoženjem in finančnimi sredstvi. Analiziralo se je posamezne stroške, stroške za zaposlene, za usluge, za energijo in druge materialne stroške. Podano je tudi poročilo o delu društva v letu 2025.

Finančni načrt dohodkov in odhodkov za leto 2026, z načrtom dela, ki ga je Izvršni odbor sprejel na seji 29.10.2025 ter ga dal Občnemu zboru na sprejem, je podal predsednik društva Cveto Šušmelj. Vidno je,

da se v letu 2026 planira rast dohodkov po stopnji 20%, od Republike Hrvaške, Republike Slovenije, Splitsko-dalmatinske županije in Mesta Splita. Podlaga za ta planirani dohodek so projekti in programi, ki so izdelani in dostavljeni pristojnim inštitucijam Republike Hrvaške in Republike Slovenije. Pričakovanja teh prihodkov so realna, saj so sredstva za to predvidena tudi v proračunih Mesta Splita in Splitsko-dalmatinske županije. V programu dela za 2026 so natančno navedeni tudi vsi projekti in programi, ki jih bodo izpeljevale posamezne sekcije društva med letom 2026. Po razpravi sta sprejeta finančni načrt dohodkov in odhodkov ter načrt dela za leto 2026.

Poročilo nadzornega odbora je podala predsednica Irena Novak. Nadzorni odbor se je sestal 02. februarja 2026 in pregledal finančno dokumentacijo za leto 2025. Pregled je zajel: račune, promet po žiro-računih, gotovinsko blagajno, pogodbe o zaposlitvi in pogodbe o delu. Iz zaključka nadzornega odbora izhaja, da se finančna dokumentacija vodi po pravilih poslovno-finančne stroke, natančno in ažurno, v skladu z zakoni R. Hrvaške. Poročilo nadzornega odbora je dano na glasovanje in enoglasno sprejeto.

Predstavnica slovenske nacionalne manjšine v Mestu Splitu in predstavnik slovenske nacionalne manjšine v SDŽ se trudita čimbolj prispevati dobrobiti društva SKD Triglav. Poudarjeno je dejstvo, da je se število članov ves čas osipa, starosna struktura ne zadovoljuje. Posebna naloga je nadaljevati s tiskanjem časopisa „Planika“. Zadovoljuje sodelava z mediji, ki nam dajejo svoj prostor in tako prezentirajo delovanje našega društva.

Tekst:
Predsednik Mag. Cveto Šušmelj

KAJ IMATA KULTURA IN ŽICA SKUPNEGA?

Prešernov dan smo v prostorih društva tudi letos začeli s himnama obeh naših domovin, ki ju je zapel mešani pevski zbor „Triglav Split“. Po enominutnem molku za vse naše preminule člane je zbrane pozdravil predsednik Slovenskega kulturnega društva Triglav Split magister Cveto Šušmelj. Z nekaj besedami je predstavil pomembnost Prešerna in kulturnega dne, čestital praznik in zaželel prijeten večer.

Recitatorska skupina – Nadežda Eterović, Ana Povh, Ana Šušmelj in Ana Matusinović so predstavile štiri Prešernove gazele, malo manj znano njegovo poezijo kot pa so soneti, balade in romance. Tri gazele so recitirane v slovenščini ena pa v prepevu Luke Paljetka v hrvaščini.

Sledil je ubrani nastop zbora, ki je zapel dve slovenski in dve dalmatinski pesmi. Številna publika je z veseljem prepevala znane jim melodije, s čimer se je nadalje-

valo tudi po končanem programu ob toplih miškah in hladnem vinu.

Po tem nastopu je voditeljica programa premijerno prebrala povsem novo pesem pesnice Ane Šušmelj „Nevidna vrata“. Gospa Šušmelj piše pesmi v hrvaščini in v slovenščini, Pred nekaj leti je v založbi SKD Triglav Split izšla njena prva dvojezična zbirka poezije, ki jo je uredila Vera Hrga. Sedaj se je nabralo že toliko novih pesmi, da bi lahko izšla že nova.

Vrhunec prireditve ob letošnjem prazniku kulture je bila otvoritev razstave „Triba imat žicu 6“ avtorja Petra Milete. Pero Mileta je diplomirani inženir elektrotehnike, zdaj upokojenec in neutrudni ustvarjalec čudežnih prizorov oblikovanih iz enega samega kosa tanke bakrene žice. Pred tremi leti se je že predstavil v SKD Triglav Split, prav tako ob Prešernovem dnevu, s svojo

razstavo „Triba imat žicu 4“, tokrat pa nadaljuje s ciklusom in premijerno predstavlja svoja najnovejša dela.

Poezijo in melodije pišejo pesniki, skladajo skladatelji – skratka umetniki. Predstavljajo jih pevci, recitatorji, igralci – interpreti umetnosti. Vse to je umetnost, kakor je umetnost tudi likovno ustvarjanje, bodisi z barvami, kamnom ali nekim drugim materialom. Umetnost je ustvarjanje, zadovoljitev umetnikovih lastnih potreb, da se iznese, prikaže svojo vizijo, svoje občutke. Umetnost sama zase, l'art pour l'art prehaja v kulturo šele, ko jo nekdo vidi, sliši, občuti. Kultura so gledalci, pos-

lušalci, komentatorji. Kjer umetnost ni dana publiki, tam ni kulture. Kjer se umetnost skriva, tam je cenzura in tiranija. Umetnik ustvarja umetnost, občudovalec ustvarja kulturo. Je pa tudi kultura življenja, ko ti ni le do materialnih dobrin, pač pa do občutkov, ki segajo globoko, v dušo in srce. Ko čutiš dobroto drugih, dobroto ki jo lahko prepoznaš v dejanjih, v književnosti, v dosegih, ki služijo temu, da nam bo vsem skupaj lepše na tem edinem planetu, ki ga imamo. Kultura je dati od sebe vse najboljše, da to občutijo vsi.

Ana Matusinovići

OB PRIHAJAJOČEM PRAZNIKU

V petek 6. marca smo se v društvu SKD Triglav Split zbrali, da skupaj obeležimo prihajajoči Mednarodni dan žena. Tokrat smo se odločili za preprosto, sproščeno in iskreno druženje – brez uradnega programa, brez obveznosti posameznih sekcij, le kot prijatelji, ki si vzamejo čas drug za drugega. Čeprav so bili povabljeni prav vsi, se zdi, da so naše članice tako zadovoljne s svojim položajem in vlogo v društvu, da jim ta praznik morda niti ni posebej pomemben. Morda se motim. Morda pa imajo preprosto dovolj vsega - dela v službi in dela doma, ki se pogosto nikoli zares ne konča. A kljub temu ne smemo pozabiti na izjemne ženske, ki vsak dan naredijo, da je naš svet svetlejši in bolj človeški. Vsaka ženska si zasluži pozornost, spoštovanje in hvaležnost za moč, potrpežljivost in toploto, ki jo nosi v sebi. Ženska je babica, mama, sestra in prijateljica. Ona drži družino skupaj, prinaša toploto, razumevanje in sočutje. Ona je tista, ki tiho in vztrajno nosi prihodnost novih generacij. Ne potrebuje velikih spomenikov ali slavnostnih govorov. Potrebuje predvsem priznanje, da je v vseh pogledih enako vredna, enako spoštovana in enako močna kot njeni moški kolegi in življenjski sopotniki.

Predsednik društva je ob tej priložnosti vsem prisotnim članicam iskreno čestital praznik in jim podaril rdeč nagelj. Ob izbranih kolačih in kozarcu šampanjca smo v prijetnem, sproščnem vzdušju preživeli lep večer. Med smehom, prijateljskim zbadljivim pogovorom in v družbi naših treh mušketirjev (ostali so se očitno malce ustrašili) sta minili dve čudoviti uri.

Draga naše članice - hvala vam. Vaš nasmeh, vaša toplota in vaša prisotnost lepšajo svet.

Ana Šušmelj

SPOMLADANSKA RAZMENJAVA ČESTITK

Razmenjava čestitk se nadaljuje tudi letos, začela pa se je za veliko noč. Za nalogo je bilo izdelati čipke z motivi cvetlic. Letos razmjenjuje čestitke preko 250 čipkaric. Rečeno je, naj se sočasno pošljejo takoj po veliki noči in da potem vidimo, koliko dni bodo potovale do posameznih dežel.

Moje so narejene tako, da se lahko nosijo kot obesek na ogrlici ali pa po želji osebe, kateri je namenjena. Glede na probleme s pošiljanjem pošte v ZDA je meni voditeljica projekta izbrala čipkarice iz Velike Britanije, Margaret iz Turriffa na Škotskem in Claire iz Cumbrije v Angliji. Veseli me to pričakovanje in radost, ko se čestitke odpre in uzre v najraličnejših tehnikah izdelane čipke.

Nestrpno že čakam jesen in razmenjavo božičnih čestitk.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

KERAMIČNA DELAVNICA: USTVARJANJE, RAZISKOVANJE IN IGRA Z GLINO

Keramična delavnica je prostor ustvarjalnosti, kjer se prepletajo znanje, ročne spretnosti in igra. Pri našem delu ne gre le za izdelavo predmetov, temveč za celoten proces raziskovanja materiala, oblik in barv, ki vsakemu udeležencu omogoča izražanje lastne ustvarjalnosti. Glina kot osnovni material nas vedno znova preseneča s svojo prilagodljivostjo in možnostmi, ki jih ponuja, zato je delo z njo hkrati sproščajoče in navdihujoče.

Naše ustvarjanje se začne z osnovnim stikom z glino. Udeleženci najprej spoznajo njene lastnosti – kako se obnaša pod prsti, kako reagira na pritisk, vlago in gibanje. Skozi različne tehnike, kot so ročno oblikovanje, valjanje, sestavljanje in delo na lončarskem vretenu, postopoma razvijajo občutek za obliko in prostor. Vsak izdelek nastaja počasi, skozi proces preizkušanja, napak in izboljšav, kar je pomemben del učenja.

Posebno mesto v naši delavnici ima eksperimentiranje. Spodbujamo ustvarjalce, da preizkušajo nove ideje, kombinirajo različne tehnike in se ne bojijo nepričakovanih rezultatov. Prav iz teh trenutkov pogosto nastanejo najbolj zanimivi in unikatni izdelki. Vsak udeleženec razvija svoj slog, ki odraža njegovo osebnost, razpoloženje in pogled na svet.

Ko so izdelki oblikovani, sledi proces sušenja, ki zahteva potrpežljivost. Glina se mora počasi in enakomerno sušiti, da ne pride do razpok ali deformacij. Nato izdelke prvič žgemo v peči, kjer dobijo svojo trdnost in postanejo pripravljeni na naslednjo fazo – dekoracijo.

Igra z barvami in glazurami je eden najbolj zanimivih delov procesa. Udeleženci uporabljajo različne barvne odtenke, tehnike nanašanja in kombinacije glazur, s katerimi ustvarjajo edinstvene površine, ki ustvarjajo edinstvene vizualne učinke. Včasih so rezultati povsem predvidljivi, pogosto pa nas peč preseneti z nepričakovanimi učinki, ki izdelkom dodajo poseben čar. Prav ta nepredvidljivost daje keramiki umetniško vrednost in občutek živosti ter v tem delu procesa pride do izraza spontanost in

igrivost – nikoli ne vemo povsem, kakšen bo končni rezultat po žganju.

Proizvodni proces vključuje več faz: oblikovanje, sušenje, prvo žganje, glaziranje in končno žganje. Vsaka faza zahteva potrpežljivost in natančnost, hkrati pa ponuja prostor za eksperimentiranje in učenje iz lastnih izkušenj.

V naši delavnici spodbujamo sproščeno in podporno okolje, kjer se udeleženci lahko igrajo z idejami, raziskujejo nove pristope in razvijajo svoje spretnosti. Pomemben del našega dela je tudi sodelovanje, izmenjava znanja in navdihovanje drug drugega.

Keramična delavnica tako ni le prostor proizvodnje, temveč tudi prostor druženja, ustvarjalnega izražanja in veselja do dela z rokami. Vsak izdelek, ki nastane, nosi del zgodbe svojega ustvarjalca – in prav v tem je njegova prava vrednost.

Na koncu vabimo vse zainteresirane, da se nam pridružijo, preizkusijo svoje ročne spretnosti, odkrijejo nove možnosti ustvarjanja ter doživijo veselje, ki ga prinaša delo z glino, barvami in glazurami. Vrata naše delavnice so odprta za vse – ne glede na predznanje ali starost.

Tekst in slike:
Natalija Novak

V GOSTEH PRI PRIJATELJIH

Na povabilo naših dragih prijateljev iz ŽePZ Sanje je MePZ Triglav 17. aprila v Dvorani Mestne občine v Novi Gorici pripravil koncert pod vodstvom zborovodje, maestre Marije Buzdovačič Peručič. Bilo je to srečanje starih prijateljev - toplo, iskreno in prežeto z glasbo, ki je povezovala glasove, jezike in spomine. Večer so odprle gostiteljice, ŽePZ Sanje, pod vodstvom zborovodje Miroslava Paškvana. Občinstvo so pozdravile s pesmijo Ljubezen je v zraku, nato pa v dvorano prinesle pridih Dalmacije z izvedbama pesmi Zaspalo je siroče in Falile se Kaštelanke.

Po prisrčnem uvodu je oder prevzel MePZ Triglav. V vzdušju bližine in veselja do skupnega muziciranja smo gostiteljem zaželeli Dober večer, nadaljevali z Luna sije in Pozimi pa rožice ne cveto, nato pa z izvedbo Händlove skladbe Sing večeru dodali še svečan pridih. Prvi del koncerta smo zaključili z nežno interpretacijo pesmi Eno samo tiho rožo.

Posebno vzdušje je ustvaril nastop vokalno-instrumentalne skupine VIS Sanje, ki je pod umetniškim vodstvom Eve Slokar ob spremljavi kitar izvedla pesmi Pesem in Ludo more. Bil je to trenutek umirjene melodioznosti, ki je po dvorani razlil toplino morja in širino mediteranskega duha.

Navdihnjen s takšnim vzdušjem je MePZ Triglav ponovno stopil pred občinstvo in pod zanesljivo roko naše maestre zapel Marijano, Tam sem jaz doma, Milost in Ružo crvena. Kod vedno smo se od občinstva poslovili s pesmijo Now it's Time for Leaving ter v dvorani pustili sled čustev in hvaležnosti.

Dolgotrajen aplavz, nasmehi in objemi so bili najlepša potrditev večera, polnega prijateljstva in pesmi. Druženje se je nato nadaljevalo ob pogostitvi, dobri kapljici in spontanem skupnem petju z našimi dragimi prijatelji iz Sanj.

Do ponovnega srečanja - dragi prijatelji, hvala za vaše gostoljubje. Veselimo se ponovnemu snidenju, tokrat v Splitu.

Ana Šusmelj

MEPZ TRIGLAV V GOSTEH PRI ŽPZ SANJE NOVA GORICA

Bil je 17. aprila 2026. Nas nekaj pevk ŽPZ Sanje Nova Gorica smo prišle dve uri pred začetkom koncerta » Pozdrav poletju« v dvorani Mestne Občine Nova Gorica, da bi uredile oder za svečan dogodek. Kje bodo stali pevcice, kje stoli za kitaristke, kako je z ozvočenjem in na koncu kam damo cvetje..... o vsem je treba dobro razmisliti, ker je danes en prav poseben dan. V goste nam prihaja MEPZ Triglav in vse mora biti tako kot mora biti.

Potem se odprejo vrata dvorane in jih zagledam. Prihajajo na tonsko vajo, eden po eden za g. Cvetom Šušmeljem, predsednikom njihovega društva, v strnjene vrste. Vedno se razveselim in mi zaigra srce ko jih zagledam. Iz mojega Splita prihajajo! Sami znani obrazi in tudi nekaj novih. Vsakemu posebej stisnem roko in izrazim dobodošlico. Predstavijo mi njihovo novo zborovodkinjo ga. Marijo Buzdovačič Peručič. Malo me stisne pri srcu ob spominu na ga. Tatjano Kurajico, ampak, ko še enkrat pogledam gospo, ki je prevzela njeno dotedanje delo, prepoznam v njenih očeh veselje do življenja, drznost in nagajivost. Takoj je osvojila moje simpatije in prebudila mojo radovednost in pričakovanje. Povem jim, da imamo tudi mi novega zborovodjo, skladatelja g. Mira Paškvana in da se tudi pri nas mnogo novega dogaja. Pustimo jih same v dvorani, da opravijo tonsko vajo, mi pa se v avli dvorane posvetimo urejanju miz za pogostitev in druženje po koncertu.

Planika

Čez nekaj časa pokukam v dvorano, ki se počasi polni. Na sedežih je mnogo mojih znancev, prijateljev in tudi članov moje družine. Mahajo mi in me pozdravljajo z nasmeškom in pričakovanjem na obrazu. Vse je pripravljeno, zavlada tišina in koncert se začne. Takoj na začetku predsednica ŽPZ Sanje Nova Gorica ga. Klara Makovec pozdravi vse prisotne in izrazi dobrodošlico gostom.

Kot se spodobi, najprej Sanje zapojemo nekaj pesmi. Posebej smo jih naštudirali za to priliko: eno slovensko popevko in dve ljudski dalmatinski. Potem oder zasede Triglav in prvo kar opazimo je, da imajo spet zelo lepe obleke. Vsaka čast! Zapeli pa so nam tri slovenske ljudske ter dve umetni pesmi, s katerimi so nas navdušili. Prav zares! Vedno se pozna če druga roka vodi zbor, in tako je tudi z njimi. Vse je nekako drugače. Je tako kot bi se pevci zbudili in hočejo dokazati novi zborovodkinji, da zmorejo več. In res je, zdaj zmorejo več. V vsem tem smo se tudi pevke Sanj prepoznale. Tudi za nas pravijo, da zdaj z novim zborovodjem zvenimo boljše, čeprav gre vsaka pohvala naši in

vaši dosedanji zborovodkinji. V nadaljevanju programa so nam Sanje s kitaro zapele dve popevki, glasbeni večer pa so zaključili pevci Triglava, ki so nas s zelo pestrim naborom pesmi zopet navdušili.

Sledilo je skupno druženje ob jedi in pijači ter prepevanju nam in njim najljubših pesmi. Bilo je že kar pozno ko smo se razšli z obljubo da se vidimo naslednji dan v Kromberku na koncertu Primorska poje, na katerem bo Triglav nastopil.

Naslednji dan je bil kar precej topel dan in v dvorani Krajevne skupnosti v Kromberku, kjer naj bi bil tega dne koncert Primorska poje, je bilo zelo vroče, kar je nas poslušalce v dvorani nekako kar dekoncentriralo in motilo pri poslušanju, pevcem pa tudi močno nagajalo. Po programu so četrtri po vrsti bili pevci Triglava, ki so s svojim programom zaspale poslušalce predramili. Z glasnimi stoječimi ovacijami so poslušalci aplaudirali še posebej pa izvedbi pesmi »Vilo moja«. Res je, zelo lepo so zapeli. Cela dvorana se je zbudila. Moram pa povedati, da je ta koncert bil nekaj posebnega. Poleg pevcev iz Slovenije je na njemu nastopilo več zborov iz zamejstva. Ob Slovenskem zboru iz Splita je nastopili Slovenski zbor iz Zagreba, iz Tuzle, iz Monoštra in iz Doberdoba, tako da je tudi druženje vseh teh pevcev po koncertu bilo nekaj posebnega.

Še nekaj moram omeniti: Slovenskemu zboru Triglav je ga. Klara Makovec, kot članica in zastopnica Upravnega odbora Revije Primorska poje podarila priznanje za 30 letno sodelovanje na tej reviji.

Posebna zanimivost letošnjih koncertov Primorska poje je bila prvič zapeta himna Primorska poje, ki jo je na besedilo ga. Klare Makovec vglasbil skladatelj g. Miro Paškvan, zapeli pa so jo vsi nastopajoči pevci ob koncu vsakega letošnjega koncerta in tako bo tudi vsa naslednja leta na vseh koncertih te revije.

Naslednje jutro sva z možem okrog 8.30 prispela v hotel Lipa v Šempetru pri Gorici, kjer so bili nastanjeni pevci Triglava. Skupaj smo strnili vtise prejšnjega večera in spili kavo.

Bila je že ura 9.00, čas za odhod, stisk roke, in objem z mnogimi pevci ter g.Šušmeljem z obljubo, da se septembra 2027 dobimo v Splitu na skupnem koncertu. Avtobus z pevci Triglava je na cesti počasi obračal. Pomahali smo jim, in zaželeli srečno pot. Ostal je le občutek topline v duši in spomin na eno lepo druženje.

Svoje vtise zabeležila:

Katja Makuc
Nova Gorica, 20. april. 2026
pevka ŽPZ Sanje Nova Gorica

57. REVIJA »PRIMORSKA POJE 2026«

KROMBERK, 18. april 2026

Naš mešani pevski zbor »Triglav« se med leti zelo zmanjšal. Enajst nas je še najbolj vztrajnih članov: dva basa, tenoristka, štirje soprani in štirje alti. Naša zborovodja Marija Buzdovačič Peručič je imela težko nalogo - narediti najboljši zvok iz mini zboru. V domu kulture Kromberk smo imeli vajo, se preoblekli v naše lepe plave obleke in kot četrti nastopajoči zbor pričakovali odhod na oder.

Nastopil je ta trenutek. Zapeli smo tri skladbe: »Lipa« Davorina Jenka in Miroslava Vilharja, »Angeli živijo« Bennya Anderssona - ABBA, v slovenskem prevodu Edvina Fliserja, in »Vilo moja« Ivce Badurinein Vlaste Juretič. Naša izvedba Lipe ni ravno navdušila našo maestro, zato pa smo ostale pesmi zapeli lepo in dobili topel aplavz. Naša zvesta logistika ojačena z moji skriti aduti (sorodniki) je krepko podprla naš nastop. Za 30 let delovanja smo dobili priznanje, ki ga je prevzel predsednik društva in zboru Cveto Šušmelj.

Petje je dih skupnosti in na koncu smo vsi pevci skupaj zapeli himno Primorske Miroslava Paškvalina in Klare Makovec. Pesem je nova in lepa pa smo je srčno zapeli. Moto 57. Revije Primorska poje so verzi Srečka Kosovela, katere mu je posvečena revija leta 2026: »NAŠ SPEV JE STRASTEN, NAŠA MOČ JE ŽIVA«.

Nadja Krnić

PRIMORSKA V SRCU

Drugega dne naše poti v Slovenijo, na Primorsko poje, sem s posebnim veseljem pričakovala svoje sorodnike. Prišli so po Đekija in mene v hotel Lipa v Šempetru in nas peljali do znanih hiš v Volčji Dragi.

Tu živijo moja teta Ladka (po hrvaško bi rekli ujna), njena sestra Ana, moja sestrična Zdenka z možem Rajkotom in sinom Stašom. Bratranec Jordan in Marinika sta v sosedni hiši. Njihova hči Polona je pred par tedni rodila

lepo punčko Nino. Ko sem jo vzela v naročje, sem se vrnila v leta, ko so moji vnuki bili majhni in sem jih pestovala. Nina je bila lačna pa sem jo vrnila mami Polonci. Pri Zdenki nas je čakalo kosilo, vse sami domači izdelki: pršut, salama, juha z domačimi rezanci, pohani piščanci, domača pijača in sladkarije. Zgodba o skopih Slovencih pri mojih sorodnikih pada v vodo. Na kavo sta prišli še sestrični Slavka in Sonja in smo z njimi še zapeli. Toliko prelepih občutkov. Sorodniki so me popeljali tudi na pokopališče, po domače britof. Tam so moji dragi umrli: nona Karolina, teta Danica, strica Slavko in Marijo in ostali. Spomnila sem se prelepih trenutkov preživetih z njimi.

Poslovlili smo se z družinama Tečon in Kodele z željo za novo srečanje, Nini pa sem v mislih zaželela srečno in lepo življenje. Na koncu sem dobila pohvalo za mojo slovenščino, ni čudnega, to je moj maternji jezik in rojstvo, a osemletno življenje v Sloveniji je pustilo pečat.

Največ se za svojo slovenščino zahvaljujem Zdenki, s katero se redno pogovarjam po telefonu. Če je kakšen lep ali grd dogodek v Splitu, nevihta, poplava - Zdenka takoj pokliče.

Mi iz Splita navijamo za slovenske tekmovalce in tekmovalke. To zimo smo po televiziji z navdušenjem gledali Niko in Domena Prevca ter ostale skakalce. Rada imam svojo rodno zemljo in svoje drage sorodnike.

Nadja Krnić

GORIZIA

Po lepo prespani noči, bogatem in pestrem zajtrku smo se ob devetih z našim avtobusom in v spremstvu gospoda Dušana napotili na izlet. Dan je bil topel, eden prvih spomladanskih, ko je še vedno bolj ugodno, če veš da je jopica v bližini.

Gorico poznam po mortadeli, meji, obiskala sem jo že enkrat, ko sem navdušeno stala z eno nogo v Sloveniji z eno pa v Italiji na Evropskem trgu. Nekaj pravljičnega je v tem, vsaj zame. Izvemo da obstajata Gorica in Nova Gorica, nastala po drugi svetovni vojni, Stare pa ni. Dušan pove marsikaj iz preteklih časov skupne države in že smo prispeli. Prečkanje meje včasih sploh ni bilo tako enostavno!

Mesto je lepo, ulice čiste, široke, veliko je zelenih površin, kar me zelo veseli. Na glavnem trgu se nekaj dogaja, a nas to ne moti, gremo proti

gradu. Razgled na okolico čudovit! Odvzame dih! So muzeji, galerije, cerkve, trgi. Večina vhodnih vrat je okrašeno z zelenimi vejami in rožami, kar nikoli prej nikjer nisem srečala. Veliko presenečenje je bil obisk nekdanjega tunela, ki je sedaj kot »Vrnitev v bodočnost«. Stene tunela so obložene z ekrani, ki jih upravlja AI in so slike, ki se pojavljajo, lepe, popeljejo v neskončnost, čudovitih brav, rože, živali, preproste sanje, dež, ki ne dežuje. Zelo zanimiva izkušnja. Ni pa za tiste z glavoboli in podobnimi težavami!

Z Ivano sva ostali na klepetu ob kofetu. Še eno prijazno presečenje, kapučino in espresso 3,20 €! Skupaj, sredi mesta! Pokukali sva u nekaj trgovin, cene povsem normalne! Peš na kosilo v Šempeter v 40 minutah. Res lepa izkušnja!

Nasvidenje!

Tekst:
Ana Božulić

XI. MEDNARODNA RAZSTAVA ČIPKE V OZLJU

Na vabilo Narodnega muzeja Ozalj in KUD „KLJUČ“ iz Ozlja sva z Milico Topić odpotovali 24. aprila na XI. mednarodno razstavo čipke v Ozlju. Slavnostno odprtje razstave je bilo 25.4. 2026 na dan občine Ozalj ob 18h v galerijskem prostoru Narodnega muzeja Ozalj v Starem gradu Ozlju z odličnim glasbenim programom šolskega zbora OŠ „Slava Raškaj“ ter KUD-a Okička trešnja. V znak pozornosti sva predsednici KUD-a „Trg“ Meliti Mataković-Rožić poklonili eno našo uokvirjeno klekljano čipko in priložnostna darila..

Namestitev za udeležence razstave je bila na kmečkem gospodarstvu „Čulig“ v Vrhovcu, oddaljeno kakih 10 kilometrov od Ozlja. Hrana je bila odlična, domača, vse pridelano v Vrhovcu in okolici. Veselili sva se ponovnemu srečanju z domačini in njihovimi čipkaricami, kakod tudi z drugimi razstavljalci. Tema letošnje razstave so bili cvetlični motivi v spomin na 120-letnico smrti znane hrvaške slikarke iz Ozlja, Slave Raškaj.

Jana Čaleta je napravila lokvanje in jih kombinirala v akrilno sliko, jaz pa sem naredila lokvanj po načrtu Irme Pervanje iz Idrije, vendar s svojo verzijo barv in tehnike. Ker je tema bila cvetje, smo razstavile tudi čipke s cvetličnimi motivi v okvirih in par kosov s klekljano čipko okrašenih oblačil ter ogrlice in broške iz čipke. Tudi čipkarici iz Bolgarije, Bistra Pisančeva in Marija Bratkova, sta se odzvali na temo organizatorja. Ostale udeleženske so razstavljale svoja tradicionalna dela.

Razen čipkaric iz Ozlja, Bolgarije in nas so razstavljale tudi čipkarice iz Paga, Hvara, Bjelovara,

Zagreba, Sikirevcev, Križevcev, Primoštena, Okića, Krašića, Hrvatskog Čuntića. Tudi letos je bilo razstavljeno pravo bogatsvo različnih vrst čipk, na lucnju – okvirju trška jalba, čunčana čipka iz Križevcev in Krašića, čipka na drot iz Bjelovara, na iglo iz Paga in Primoštena, kvačkana iz Okića, naša klekljana čipka in iz Bolgarije iz Kalofera in Sofije.

Organizatorji so nas v soboto zjutraj povedli na ogled pavlinskega samostana v Sveticah pri Ozlju, kjer smo imele tudi delavnice in prezentacijo izdelave naših čipk. V nedeljo so nas peljali v Karlovac na ogled Muzeja Nikole Tesle in „Aquatike“, največjega akvarija v Hrvaški.

Vreme je vse dni bilo čudovito, sončno, toplo. Uživale smo v delavnicah in druženju. Bilo je zelo veliko obiskovalcev, tako na odpiraju kakor tudi ves preostali čas, dokler sva bili tam. Prav gotovo jih bo še mnogo, saj bo razstava odprta vse do 7. junija 2026.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

GLOBOKO V SPLITU

V soboto, 25. aprila smo so nam prišli v goste naši prijatelji iz Globokega v Sloveniji: LOVSKI PEVSKI ZBOR, MEŠANI PEVSKI ZBOR in VOKALNA SKUPINA BARBARA. Naše prijateljstvo traje že vrsto let. Radi delimo ljubezen do petja in pesmi.

Na jesen bo Lovski pevski zbor praznoval 55 let delovanja. Zbor je prejemnik številnih priznanj, predvsem na lovskega področju, med njimi tudi Zlatorogove plakete, najvišjega priznanja, ki ga podeljuje Lovska zveza Slovenije. Voditeljica zbora je Mileva Kralj Buzzeti.

Mešani pevski zbor Globoko deluje kot sekcija pri Kulturnem društvu Globoko. Leta 2014 sta se ženski in moški zbor prvič združila in sicer za prav poseben namen – razlog je bilo povabilo SKD Triglav in tako so na slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, pred dvanajstimi leti prvič skupaj nastopili pri nas v Splitu. Zbor deluje pod dirigentsko palico Mileve Kralj Buzetti.

Vokalna skupina Barbara je ena izmed sekcij Kulturnega društva Globoko. Napolnila je 16 let delovanja. Veliko pozornost namenja izvajanju slovenskih ljudskih in umetnih pesmi, v izziv pa so ji tudi skladbe svetovne zborovske literature. Voditeljica skupine je Biba Novak. Zaradi njenih obveznosti v službi je tokrat taktirko prevzel njihov prvi zborovodja Franc Kene.

Večer smo obogatili s skupnim koncertom v Mestnem gledališču mladih na Prokurativah. Kot uvod v prijeten glasbeni večer se je najprej predstavil domačin, naš zbor MePZ Triglav.

Zapeli smo priljubljene:
DOBER VEČER /primorska ljudska/
v priredbi Mihaela Rožanca,
SIGN /Georg Friedrich Händel/
LIPA /Miroslav Vilhar/ v priredbi Davorina Jenka
VILO MOJA /Ivica Badurina in Vlasta Juretić

Po nastopu našega zbora smo prostor na odru prepustili gostom. Ponovno je zazvenela pesem, srca so zaigrala, publika v polni dvorani je z gromkim aplavzom popestrila cel dogodek. Prireditve so se udeležili naši prijatelji iz drugih narodnih manjšin in višja svetovalka za demografijo in civilne družbe Jelena Kovačić.

Program je povezovala Nedežda Eterović, članica MePZ Triglav Split.

Tekst:
Nadežda Eterović

DOM JE TAM KJER JE PESEM

„Tam sem jaz doma,
kjer je pesem,
kjer lepo pojo,
tam moj je dom.“

08. maja 2026 je pod pokroviteljstvom Mesta Split v Hrvaškem domu potekala tradicionalna prireditev „DOM JE TAM, KJER JE PESEM“. Redno se udeležujemo dogodka in smo kot člani Koordinacije svetov in predstavnikov narodnih manjšin Mesta Split soorganizatorji.

V pestrem programu so se predstavile narodne manjšine, ki živijo in delujejo v Splitu. Člani društev slovenske, črnogorske, srbske, makedonske, bošnjaške, madžarske, italijanske, ruske in ukrajinske skupnosti so predstavili bogat kolaž petja, folklore, recitala, običajev, šaljivih zgodb...

Slovensko narodno manjšino je predstavil Mešani pevski zbor Slovenskega kulturnega društva Triglav Split. Zapeli smo iz srca:

1. DOBER VEČER - primorska ljudska, Mihael Rožanc
2. zborsko arijo iz Suite št.5 v E-duru, zaključni stavek »Skladni kovač« - sign. G. F. Händel
3. ENO SAMO TIHO ROŽO – ljudska, Karlo Adamič
4. TAM SEM JAZ DOMA - Anton Petek

V imenu mesta Split je prisotne nagovoril podžupan Ivo Bilić, ki je poudaril pomen medsebojnega spoštovanja, enotnosti in ohranjanja kulturne dediščine vseh narodnih manjšin.

»Split je vedno bil mesto srečanj, različnih kultur, jezikov, običajev in identitete. Prav ta raznolikost daje našemu mestu posebno moč, širino in bogastvo,« je dejal Bilić in se zahvalil organizatorjem ter vsem udeležencem za njihov prispevek k ohranjanju tradicije in kulturne identitete njihovih skupnosti.

Večerni program je potekal v vzdušju prijateljstva, glasbe in skupnosti, kar je še enkrat potrdilo pomembno vlogo narodnih manjšin v kulturnem življenju mesta Split.

Tekst: Nadežda Eterović

2. MEDNARODNA RAZSTAVA ČIPKE – KRIŽEVCI 2026

Od 8. do 10. maja 2026 je v Križevcih potekal 2. mednarodni festival čipke. Naša čipkarska sekcija je prvič dobila vabilo za sodelovanje na festivalu. Z veseljem smo sprejele povabilo, saj smo se večkrat srečale z Emino Baričević, ki vodi njihovo skupino čipkaric. one delajo čipko s čolničkom, ladjico, pa ona spada v šivane čipke.

S čipkaricami su pri organizaciji festivala sodelovali tudi Turistična skupnost Križevci, Rdeči križ Križevci in Mesto Križevci. Na slavnostni otvoritvi so organizatorji vse sodelujoče izredno toplo pozdravili in nas povabili, naj zopet pridemo čez dve leti, ko planiraju prihodnji festival čipke. Hvaležno in z veseljem so sprejeli naše darilo: eno idrijsko čipko in butelje dalmatinskih vin. Velika dvorana TIC Križevci je bila zasedena do zadnjega sedeža. Poleg predstavljanja razstavljalcev je potekal tudi priložnostni program, v katerem so nastopili plesalci in glasbeniki KUD „Prigorje“ in daleč znane glasbene šole iz Križevcev.

Poleg čipkaric iz Križevcev in nas so sodelovale tudi čipkarice iz Ljubljane, Ozlja, Sikirevcev, Lepoglave, Bjelovara in Primoštena. Delavnice izdelave čipk gostujočih društev so potekale na platuju pred TIC-om in v razstavni dvorani. Križevačke čipkarice so za udeležence spekle celo goro slanah in sladkih poslastic, bile so zares zelo prijazne gostiteljice do vseh nas.

V soboto zjutraj, pred odprtjem razstave, so nas popeljale na kratek ogled mesta, prodajalne sukanca in pozamenterije. Presenečene smo našle tudi metalizirani sukanec, ki nam bo zelo dobro prišel za božične motive. Povabile so nas tudi na kosilo na Gastro Beef Fest Križevci 2026. To združenje promovira na takšnih dogajanjih hrvaško junetino. Uživali smo v steaku, cefranem mesu, burgerjih, dimljenem mesu in volu na ražnju.

V nedeljo popoldne nas je njihova predsednica Emina Baričević povedla na ogled znamenitih zgradb in nas seznanila z znamenitimi osebami iz Križevcev, ki so naslikane na ogromnem muralu v centru mesta. Tu se nahajajo Nina Vavra, Marijan Detoni, Marcel Kiepatch, Dragutin Novak in Magda Logomer Herucina. Nina Vavra je bila ena najbolj znanih hrvaških igralk prve polovice XX. stoletja. Marijan Detoni je večkratno nagrajevani hrvaški slikar in grafik. Marcel pl. Kiepatch je bil izumitelj, ki je s šestnajstimi leti patentiral prvi ladijski kompas, na katerega ne vplivajo magnetne sile in magnetne mase v bližini. Patentiral je prvi dinamometer za luč na vozilih in električno sklopko na principu električnega tlaka za rendgen. Dragutin Novak je bil leta 1910 prvi pilot v Hrvaški. Poletel je z avionom konstruktorja Slavoljuba Penkale. Magda Logomer Herucina je bila zadnja ženska obtožena kot čarovnica in prva osvobodjena teh obsodb. Cesarica Marija Tereza jo je osvobodila vsake obtožbe. Njena življenska zgodba je dala inspiracijo Mariji Jurić Zagorki za roman „Grička čarovnica“. Magda je tako postala junakinja kontesa Nera.

Festival je zaprt pozno popoldne v nedeljo. Pobrale smo in zložile naše čipke ter si po večerji spočile pred odhodom v Split naslednji dan.

Bilo nam je zelo lepo in se že vnaprej se veselimo 3. festivalu čez dve leti in ponovnemu srečanju s tako prijaznimi gostitelji.

Tekst in foto:
Katica Kaštelan

30 LET PESMI, SKUPNOSTI IN TRADICIJE

Spoštovani gostje, dragi prijatelji in člani zbor Slovenškega kulturnega društva »Triglav«

Veseli smo in počaščeni, da lahko nocoj z vami praznujemo 30 let prisotnosti na kulturni sceni mesta Split, Splitsko-dalmatinske županije, Hrvaške in širše.

Tri desetletja predanega dela, nešteto nastopov, čustev in skupnih trenutkov so pustili neizbrisen pečat v življenju našega mesta in vseh ljubiteljev glasbe. Letos zbor praznuje velikih 30 let delovanja – obletnico, ki priča o moči skupnosti, ljubezni do pesmi in neutrudnem delu generacij članov, ki so skozi leta gradili njegovo identiteto.

Zbor, ustanovljen z namenom ohranjanja glasbene kulture in promocije zborovskega petja, je skozi leta zrasel v pomemben simbol kulturnega življenja skupnosti. Skozi njegove vrste so prešli številni pevci različnih generacij in vsak od njih je pustil del sebe v skupni zgodbi, stkani iz not, prijateljstva in predanosti.

V preteklih 30 letih je zbor imel številne koncerte v Bosni in Hercegovini, Italiji, Nemčiji in Sloveniji, sodeloval na festivalih, revijah in humanitarnih dogodkih ter zastopal svojo regijo po vsej Hrvaški in širše. Repertoar, ki vključuje duhovne, klasične, tradicionalne in sodobne skladbe, kaže na širino glasbenega izraza

in nenehno željo po umetniškem napredku.

Posebno vrednost zbor predstavljajo ljudje – člani, ki svoj čas že leta posvečajo vajam, nastopom in potovanjem, pa tudi vsi vodje in dirigenti, Tanja Kurajica, Marijo Krnić in Marija Buzdovačić Peručić, ki so s svojim znanjem in navdušenjem prispevali k njegovemu razvoju. Po njihovi zaslugi zbor ni bil le glasbeni ansambel, temveč tudi prostor srečevanja, prijateljstva in medsebojne podpore.

Praznovanje 30. obletnice je priložnost za obujanje številnih spominov in uspehov, pa tudi za pogled v prihodnost. Slavnostni koncert, s katerim praznujemo ta veliki jubilej, združuje sedanje in nekdanje člane ter občinstvo, ki je skozi leta zvesto spremljalo naše delo. To bo večer, poln čustev, pesmi in hvaležnosti vsem, ki so bili del te čudovite zgodbe.

Trideset let obstoja je dokaz, da ima glasba moč povezovati ljudi in ustvarjati trajne vrednote. Zbor je s svojim delom obogatil kulturno življenje skupnosti in zapustil zapuščino, ki bo navdihovala prihodnje generacije. Z željo, da bi še naprej širili ljubezen do pesmi, ostaja le še – vse najboljše za 30. rojstni dan in še veliko uspešnih let skupnega petja!

Mag. Cveto Šušmelj

»KDOR POJE ZLO NE MISLI«

Prije 34 godine, 9. svibnja 1992., u ratnom Splitu osnovano je Slovensko kulturno društvo Triglav Split. Tada je okupljalo oko petstotinjak članova, a meni su tada njihove tjedne objave i događanja u Slobodnoj Dalmaciji bile više od običnih vijesti - hranili su dušu i podsjećali da kultura, pjesma i zajedništvo mogu nadjačati i najteža vremena.

Posebna mi je čast bila sudjelovati na obilježavanju 30 godina djelovanja Mješovitog pjevačkog zbora Triglav, sekcije kroz koju je tijekom godina prošlo pedesetak članova društva.

U ime Saveza slovenskih društava u Republici Hrvatskoj uručila sam priznanje i zahvalu zboru, koje je preuzeo predsjednik Cveto Šušmelj, uz nazočnost predstavnice Grada Splita i predstavnika Veleposlanstva Republike Slovenije u Republici Hrvatskoj, Mihe Fatura.

Zbor je danas najaktivnija sekcija društva. Redovito nastupa na

međunarodnim susretima poput revije Primorska poje, održava koncerte u Hrvatskom domu u Splitu te njeguje suradnju s brojnim društvima, osobito sa zajedarskom Lipom, čiji umjetnici iz kolonija svojim djelima dodatno obogaćuju kulturna događanja.

Čestitam svim članovima i prijateljima Triglava na desetljećima predanog rada.

Neka pjesma i dalje spaja ljude, čuva identitet i gradi mostove između hrvatskog i slovenskog naroda.

»Kdor poje zlo ne misli«

Barbara Antolić Vupora,

Predsjednica Saveza slovenskih društava u Republici Hrvatskoj

Veleposlanništvo Slovenije v Zagrebu Veleposlanstvo Slovenije u Zagrebu

Mešani pevski zbor Triglav Split je praznovao 30 let delovanja!

Jubilejne slovesnosti, ki je potekala v petek 29.5.2026 v Splitu, se je udeležil namestnik veleposlanika Miha Fatur. Zbrane je nagovoril predsednik SKD Triglav Split Cveto Šušmelj, ki mu je predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Barbara Antolić Vupora podelila zahvalo Zveze. Na prireditvi je bila prisotna tudi predstavnica mesta Split.

Iskrene čestitke pevskemu zboru Triglav ob 30-letnici delovanja in še veliko uspešnih let ohranjanja slovenske pesmi, jezika in kulture!

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 30. OBLETNICI MePZ TRIGLAV

29. maja 2026 smo se zbrali v Mestnem gledališču mladih na Prokurativah z namenom obeležitve 30-letnice obstoja in delovanja mešanega pevskega zbora "Triglav" Split. Vabilu na slavnostno akademijo so se odzvali Miha Fatur, namestnik veleposlanika Republike Slovenije v Zagrebu, Barbara Antolić Vupora, predsednica Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Jelena Kovačić, višja svetovalka za demografijo in združenja civilnega društva v Mestu Splitu, predstavniki nacionalnih manjšin v splitsko-dalmatinski županiji, meščani Splita in pa zvesti člani Slovenskega kulturnega društva Triglav.

Najprej je zbor zapel himni obeh naših domovin, nakar je predsednik društva in zbora, magister Cveto Šušmelj spregovoril o začetnih korakih, napredovanju, nastopih, gostovanjih zbora, predvsem pa o lepoti druženja ob glasbi, ki odnaša vse skrbi, ali pa jih vsaj olajša.

Nastopilo je devet pevk in dva pevca ter zborovodja: Silva Vranković, Anica Šušmelj, Tatjana Jurko Assaf, Snježana Biočić, Paula Stamenov, Snježana Kulišić, Ivana Mikačić, Nadja Krnić, Anka Čakić, Nenad Rogulj, Cveto Šušmelj in Marija Buzdovačić Peručić. Pravil čudež je bil, kako je maestra iz tako maloštevilne skupine uspela izvleči učinek, kot da jih je vsaj dvajset.

Okrogla obletnica je priložnost, da se spomnimo vseh tistih, ki so s svojim angažmanom prispevali k razvoju in uspehu zboru. Na ustanovitvi 13. februarja 1996 so bili:

Balzer Đorđević Jožica
Brzović Marjeta in Maja
pokojna Dabović Marija
Dragan Marija
Gerželj Joško
pokojni Gerželj Mile
pokojna Hajdić Tončka
Jančar Ercegović Jadranka
Jurko Assaf Tatjana
pokojni Kosmos Ivan
Krnić Nadja
Kurajica Tatjana
pokojni Lasić Ante
pokojna Mardešić Sonja in Ivo
Munitić Milena
Mužinić Liljana
pokojna Novak Nataša
pokojna Pelicarić Marinka
Pintarič Albin
Pivac Lojzka in Božen
Pleterski Ana Nuša
Radić Frančiška
Špar Mikačić Ivana
Špeh Snježana
Šušmelj Cveto
pokojni Tanjga Petar
pokojna Tartaglia Danica
Tičinović Mihaela

Med leti je skozi zbor šlo veliko ljudi, starih in mladih, nekateri so peli daljši drugi zopet krajši čas, vendar vsi z veliko ljubezni in entuzijazma. Vsak je pustil svoj pečat, majhen znak, da je bil delček te pojoče družbe, ki ji je veliko pomenilo druženje ob lepi glasbi. Med leti 1997 in 2026 so v zboru delovali še naslednji pevci:

Andrea Gerželj
 Anica Bandalo
 Antičević Retzler Ksenija
 Beus Ante
 Biočić Snježana
 Buble Hrvoje
 pokojni Bulatović Milan
 Buzdovačić Peručić Marija
 Čakić Anka
 Dujmović Božo
 Eterović Nadežda in Ivana
 Gutić Lana
 Jagodić Radomir
 Josipović Mirjana
 Kaštelan Snježana
 Kljajić Bedalov Jelena
 Kožuh Mirjana in pokojni Miroslav
 Krajtmajer Branko in Milka
 Krnić Marijo in Darko
 Kulišić Snježana
 Lendić Žaklina
 Morača Ivan
 pokojni Pavković Berislav
 Plazibat Olga
 Popadić Rade
 pokojni Povh Ivan
 pokojna Priula Brigitte
 Ratko Glušević
 Rogulj Nenad
 Roje Milena
 Sančić Teuta
 Stehlik Lidija
 pokojni Šemović Salko
 Stamenov Paula
 Stipišić Julijana in Ljiljana
 Šitić Andrija
 Šušmelj Anica
 Tomić Olga
 Vranković Silva in Miro
 Završek Lenka

Planika

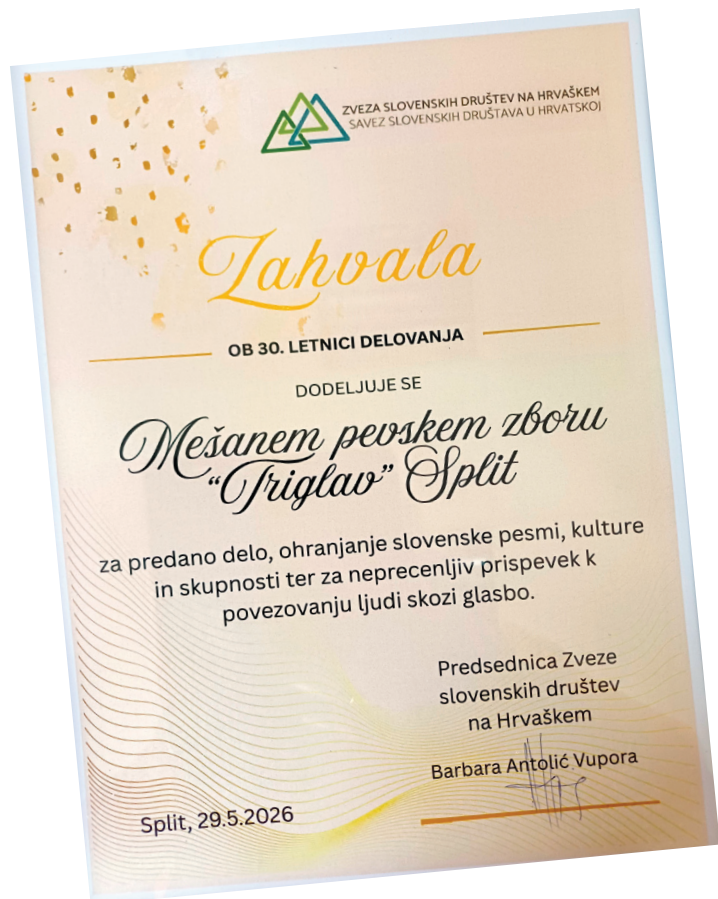
Veliko delo vezano za aktivnost zboru je opravila Olja Jelaska, ki je priredila številne pesmi, tako slovenske kakor tudi dalmatinske, jih s svojim aranžmanom prilagodila mešanemu pevskemu zboru in s tem nesebično pomagala zborovodji Tatjani Kurajica, ki je vodila zbor 28 let.

Vsi našeti so dali delček sebe, del svojega časa, ogromen delež svoje ljubezni – kar je vse pomagalo temu, da je zbor deloval in obstal preteklih trideset let, za kar prav vsi zaslužijo iskrene čestitke in globok poklon. Čestitamo!

Zbor je nastopil s šetnajstimi skladbami. V intermezzu je na oder prišla Danira Ipavec s svojo harmoniko ter zaigrala venček polk in valčkov, vsem nam dobro znanih zimzelenčkov, ob katerih smo veselo zapeli in zaploskali. Še podplati so nas zasrbeli, da bi najraje kar tam zaplesali. Za konec pa je zbor ob spremljavi harmonike zapel še eno za dušo – prečudovito Avsenikovo „Slovenija, od kod lepote tvoje?“, ki jo je priredil Franc Kene.

Za zaključek smo vsem prisotnim čestitali dan državnosti Republike Hrvaške, gospa Barbara Antolić Vupora je zboru dala pisano priznanje ob visokem jubileju in šopek rož, jaz pa sem vse prisotne povabila na nadaljevanje druženja v prostorih društva, kjer je nocoj postavljena razstava SKD „LIPA“ iz Zadra, ko bomo po otvoritvi od večerji nadaljevali s pesmijo in klepetom,

Tekst:
Ana Matusinović

MLADOST JE RES LEPA ...

Sedla sem v naslonjač in se spraševala: a je ta naloga res zame? Uturjena po dolgem delu bi res raje odšla na sprehod, kot pisala to težko nalogo. Prižgala sem luč in sedla za mizo z glavo sklonjeno nad praznim papirjem. Kaj je to mladost? Enostavnega odgovora ni. Ko kdo izreče to besedo, takoj pomislim na pomlad, veselje, modo, lepoto, ljubezen, šolo, sonce...

Ali sem jaz še zmeraj mlada? Pojavili so se prvi sivi lasje, otroci neusmiljeno rastejo, leta prehitro potekajo in štirideseta že trka na življenjska vrata. Moja notranjost pa ne prizna starosti. Generacija »BEATLESO«-ov in kratkih kril, kateri pripadam, pa se ne predaja brez boja. Še zmeraj nosimo kaubojke, mini-krila, vadiamo »aerobiko«, poslušamo rock, punk, tehno glasbo in starosti je prepovedano vstopanje v naše življenje. Do kdaj bomo vzdržali, je pa drugo vprašanje.

Nadja Krnić

P.S. To je domača naloga iz leta 1994, ko sem hodila na pouk slovenskega jezika. Učiteljica je bila Vera Hrga, ki nas je žal prezgodaj zapustila.

UPOKOJENKA V SPLITU

Ko sedim na kavi v mirnem delu dneva in čakam prijatelje, se vrnem v preteklost.

Sanjala sem, da se čim prej upokojim in zaživim svoje življenje. Še pet let je bilo predolgo čakati. Pri Pokojninskem uradu sem preverila, koliko večja bi bila moja pokojnina, če bi delala še pet let. Odgovor: dvesto (200) HRK v teh petih letih! A res? Za eno leto štirideset (40) HRK.

Problem rešen. Moja svoboda velja veliko več.

Pravzaprav nisem upokojenka, ne sedim ves dan doma. Vsako jutro sem zunaj. Grem na sprehod sama ali s prijatelji. Vse dobre kavarne so moje. Sprehajališče (lungomare) od Bačvic do Žnjana, sonce, kava in pomirjujoč pogled na morje, in nič več skrbi, čisti užitek.

Dada Šantić

LIDIJA V SKD TRIGLAV

Na pobudo Cvete Šušmelja bom napisala nekaj o aktivnostih vezano za moje članstvo v Slovenskem kulturnem društvu Triglav. Prve prostore smo imeli v najetem stanovanju v Krešimirovi ulici, kjer smo imeli tudi prve konzularne dneve. To je bilo obdobje, ko nismo imeli računalnika pa sem pristopnice za članstvo pisala lastnorčno. Po nabavi istega mi je osnovne napotke dala Davorka Eržen.

Med prvimi člani so bili Boštjan Kordiš, Gusti Zupan, Irena in Branko Novak, Vera Hrga, Ana Viktorija Dešković, Nuša Pleterški, Albin Pintarič, Konrad Tračnik, Cveto Šušmelj starejši. Če sem nekoga pozabila omeniti, naj mi oprostijo, saj je od takrat minilo več kot trideset let. V tem obdobju so se menjale tudi tajnice, med njimi sta bili Jelka Knezović in Ana Matusinović.

Od mojih aktivnosti vezano za delovanje društva bi omenila le nekatere, saj jih ni bilo malo: tapingiranje klopi, ki so še vedno v dobrem stanju, postavljanje razstav idrijske čipke na Peristilu, v Lori, Idriji in Lepoglavi ter članstvo v nadzornem odboru.

Lidija Lasić

NEVIDNA VRATA

Kot ptica
na otožni strešni anteni,
med nebom in rjo,
stojim v znamenju čakanja –
tam, kjer signalni
šepetajo imena izgubljenih.
Stremim h kraju,
kjer svetloba ne lovi telesa
temveč dušo,
kjer se obzorje širi
brez ran in robov.

Morda me uzrejo
dobre vile z roba sna,
tiste, ki pletejo zavetja
iz pajčevine in diha,
in mi podarijo mehko zatočišče
onkraj zoba časa.
Kajti čas ne teče –
kroži,
riše kroge okoli srca,
vsaka sekunda je pečat,
vtisnjen v prsi sveta.

V gluhi uri
seštevam lastne sledi,
korake, ki še žarijo
v pepelu dneva,
medtem ko drsim skozi ure,
počasi, neizprosno.

In ptica –
varuhinja višin –
pozna skrivnost:
ne upira se vetru.

Ko prvi dih
odpre nevidna vrata,
izgine iz pogleda,
odnesena proti kraju,
ki obstaja le za tiste,
ki si upajo oditi.

Ana Šušmelj

VRTILJAK

Želela bi
še toliko povedati,
dokler besede
še dihajo,
dokler še nosijo pomen.

Na vrtiljaku življenja,
ki se vrti
hitreje in hitreje,
brez zavor,
brez smeri,
kamor bi lahko segla,
če bi bilo časa.

Vse, kar je bilo,
se razkraja v sanje,

kot da je pripadalo
nekemu drugemu svetu,
kjer sem tiho
in od daleč
opazovala,
kako se dogaja
življenje,
ki je nevede
klesalo
moje korake.

Brez načrta.
Brez namena.
Brez volje,
da bi se karkoli
zares premaknilo.

Sem kdaj poskusila
upočasniti vrtenje,
ali sem se prepustila,
da me odnese,
da me obrača
po svoje,
brez vprašanj?
Morda zdaj vem:
vrtiljak ni moj.
On vodi
naša življenja
po neizrečenih pravilih.

In jaz sem le kolešček,
nežen zobnik,
zamenljiv in tih,
medtem ko se vrtiljak življenja
še naprej vrti,

kot svet
ki obstaja

sam zase.

Ana Šušmelj

IN MEMORIAM

Za vedno so nas zapustili
naši dolgoletni člani

SALKO ŠEMOVIČ
1936 - 2026

MIHOVIL MIJO VOJNOVIČ
1939 - 2026

VERJELI ALI NE

☞ 8. maja 1886 so v Jacobsovi lekarni v Atlanti postregli s prvo kokakolo na svetu. Dr. John Pemberton jo je ustvaril kot tonik za običajne bolezni (takrat je vsebovala tudi kokain). Verjetno si ni mogel niti predstavljati, kako znana bo postala pijača.

☞ Na Islandiji priimkov skoraj ne poznajo, saj je ime sestavljeno iz osebnega imena in starševskega imena (patronim). Če ima Jón sina in hčerko z imenom Ólafur in Sigríður, sin po očetju dobi drugo ime Ólafur Jónsson (=Jónov sin), hči pa Sigríður Jónsdóttir (Jónova hči).

☞ Večina piratov ni nosila preveze čez oko zaradi izgube vida. Najpogosteje so jo nosili zato, da bi bilo eno oko navajeno na temo – denimo ob vstopu pod palubo. Tak »trik« z zatemnjenim očesom so uporabljali tudi vojaki.

☞ Črni labodi (Cygnus atratus) so avtohtona avstralska vrsta. Pred njihovim odkritjem so v Evropi veljali za nekaj nemogočega – izraz »črni labod« izhaja prav iz tega. Danes niso več redkost, opazili so jih tudi v Škocjanskem zatoku.

Priredila Lidija Lasić

VERJELI ALI NE

☞ Ali ste vedeli, kako so metuljeva krila videti pod mikroskopom? Prekrita so s tisoči drobnimi pisanimi luskami, podobnimi strešnikom, ki ustvarjajo edinstvene barve in vzorce. Ko se jih dotaknemo, luske odpadejo kot prah.

☞ V 19. stoletju so ljudje verjeli, da parna lokomotiva pri hitrosti nad 50 km/h povzroča »žensko norost«. Zdravniki so takrat svarili, da lahko »tresljaji in hitrost« trajno poškodujejo ženski živčni sistem. Neverjetno!

☞ Ste vedeli, da ljudje z modrimi očmi izvirajo iz enega samega skupnega prednika? Ekipa znanstvenikov z Univerze v Københavnu je izsledila genetsko mutacijo, ki se je zgodila pred šest do deset tisoč leti in je razlog za modro barvo oči vseh ljudi.

☞ V Braziliji živi pajek Phoneutria nigriventer, katerega strup vsebuje nevrotoksin, ki povzroča bolečo erekcijo. Traja lahko več ur in povzroči impotenco. Znanstveniki sicer sestavino strupa proučujejo za uporabo pri zdravljenju erektilne disfunkcije.

MALO ZA ŠALO

KRAJ ROJSTVA

Dva policista se pogovarjata in prvi vpraša drugega:

»Kje si rojen?«

»Doma, pa ti?«

»V bolnici.«

»Kako pa to, kaj pa ti je bilo?«

ANGLEŠČINA

Mujo je na dopustu. Pride do trafike in vpraša prodajalko:

»Do you speak English?«

Zmedena prodajalka odkima z glavo. Mujo se razočaran obrne in odide do druge trafike, kjer spet vpraša: »Do you speak English?«

Dobi enak odgovor: ne.

Ko pride do tretje trafike, znova vpraša: »Do you speak English?«

Prodajalec tokrat pritrdi, Mujo pa reče: »Marlboro.«

LOKACIJA

Blondinka in rjavolaska jesta zajtrk. Zazvoni mobilni telefon.

»Zakaj se ne oglasiš?« vpraša rjavolaska.

»To ne more biti zame. Nihče ne ve, da sem tukaj.«

RAČUNALNIŠKA

Sinček vpraša mamo: »Mami, kako računalnik pozna moje ime?«

»Res nimam pojma, Admin.«

RAZSTAVA SLIK Z ŽICO AVTORJA PETRA MILETE

